

KURS TEORIJA ELEKTRIČNIH KOLA

RAČUNARSKA VEŽBA BROJ 7: VODOVI U PRINUĐNOM PROSTOPERIODIČNOM REŽIMU

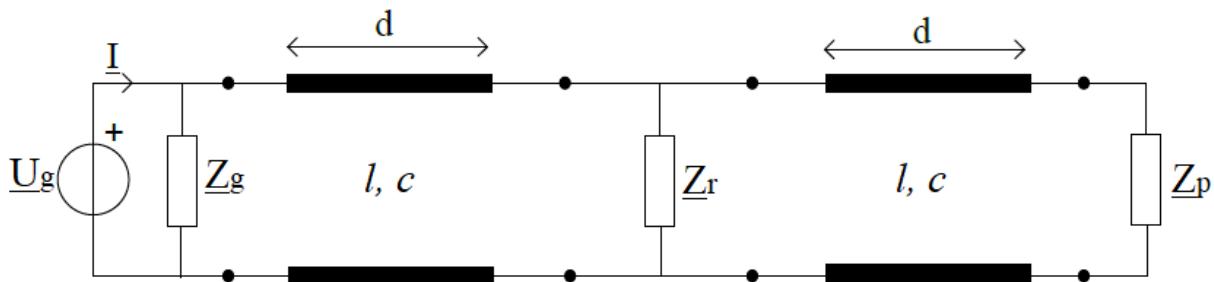
1. U kolu sa raspodeljenim parametrima prikazanom na slici 1, vod dužine d je bez gubitaka, poznatih podužnih parametara l i c . U kolu vlada prinudni prostoperiodični režim na kružnoj učestanosti ω , pod dejstvom nezavisnog naponskog generatora $U_g(t)$, čiji je kompleksni efektivni predstavnik $\underline{U}_g=U$.

Poznati parametri kola su $0 < l, c, d, U, \omega < \infty$, a u kolu važi $\omega = \frac{\pi v}{2d}$, $\underline{Z}_c = Z_c = \sqrt{\frac{l}{c}}$, $\underline{Z}_g = Z_c(1-j)/2$ i $\underline{Z}_p = Z_r = Z_c/2$. Fazni koeficijent za vod bez gubitaka iznosi $\beta = \omega\sqrt{lc}$, a brzina prostiranja talasa napona i struje duž vodova je $v = \frac{1}{\sqrt{lc}}$.

- a) U kompleksnom domenu, napisati tablo jednačina potrebnih za određivanje struje generatora $\underline{I}$.

Koristeći Matlab:

- b) Odrediti struju $\underline{I}$,
 c) Odrediti kompleksnu snagu generatora, $\underline{S}_g = \underline{U}_g \underline{I}^* = ?$,
 d) Ako su numeričke vrednosti parametara kola $d=500$ [m], $l=1e-3$ [H/m], $c=1e-7$ [F/m], $f=50$ [Hz] ($\omega=2\pi f$ [rad/s]) i $U=1$ [V], izračunati numeričke vrednosti za $\underline{I}$ i $\underline{S}_g$,
 e) U Simulink-u, koristeći biblioteku SimPowerSystems nacrtati model kola sa slike 1, i u njima izmeriti struju $\underline{I}$ i aktivnu i reaktivnu snagu generatora, P_g i Q_g , za iste numeričke vrednosti parametara zadate pod d) (potvrditi rezultate dobijene pod d)).

Slika 1.

Napomena: prilikom modelovanja kola pod e), obratite pažnju na modelovanje Z_g , koje treba modelovati kao rednu vezu odgovarajućih otpora i kondenzatora. Npr., da bismo dobili impedansu $Z_r = Z_c(1-j)/2$ za zadato $l=1e-3$ [H/m] i $c=1e-7$ [F/m], otpor R treba zadati kao $R=Z_c/2=\sqrt{l/c}/2=\sqrt{(1e-3)/(1e-7)}/2=100[\Omega]$, a kapacitivnost C sa $C=2/(\sqrt{(1e-3)/(1e-7)}*\omega)=2/(\sqrt{(1e-3)/(1e-7)}*\omega)$ [F].